

Motion till riksdagen 2023/24:1351

av **Lars Isacsson (S)**

Korttidsreglering av vattenkraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att satsa på forskning som studerar de ekologiska konsekvenserna av korttidsreglering och metoder för att minimera dessa konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att uppmuntra till dialog mellan vattenkraftsbolag, lokala samhällen, miljöexperter och andra berörda parter för att hitta lösningar som gynnar alla, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av lagstiftningen kan vara nödvändig för att sätta tydligare riktlinjer för hur mycket och hur snabbt vattenflödet får ändras, med hänsyn tagen till miljö och säkerhet, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja innovationer som kan göra korttidsreglering mindre påträngande för omgivningen, t.ex. genom förbättrade dammkonstruktioner eller turbinmodeller, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Korttidsreglering har under senare år fått en allt större betydelse inom den svenska vattenkraftsproduktionen. Genom att snabbt anpassa produktionen efter variationer i elanvändning kan vattenkraftsbolagen säkerställa en jämn och effektiv energiförsörjning. Detta, tillsammans med den ökade vindkraftsproduktionen, har gjort korttidsreglering till en central del av vår energipolitik. Samtidigt kan den ryckiga regleringen ha skadliga konsekvenser för miljön, vilda djur och människor som lever nära vattendragen. Därför är det viktigt att vi finner en balans mellan energibehov och ekologisk hållbarhet.

Utmaningar med nuvarande system

Ryckigt och varierande vattenflöde kan:

- Förstöra naturliga livsmiljöer för vattenlevande djur.
- Påverka vattenkvaliteten genom att störa sediment och frigöra skadliga ämnen.
- Medföra risker för människor som bor nära vattendragen genom snabba vattenståndsändringar.

Exempel på detta är Näs kraftstation i Dalälven, Avesta kommun, där den nuvarande regleringen speciellt under sommartid och helger har haft stor negativ inverkan på både människor och ekosystem. Bland annat har det rapporterats om extremt låga vattennivåer nedströms kraftstationen i sjösystemen Bysjön–Österviken–Hovnäs–Tyttbo–Färnebofjärden ner till Gysinge.

Vägar framåt

För att säkerställa en hållbar vattenkraftsutveckling bör vi:

1. Genomföra forskning: Satsa på forskning som studerar de ekologiska konsekvenserna av korttidsreglering och hur dessa kan minimeras.
2. Utveckla samverkansmodeller: Uppmuntra till dialog mellan vattenkraftsbolag, lokala samhällen, miljöexperter och andra berörda parter för att hitta lösningar som gynnar alla.
3. Överväga juridiska ramverk: Översyn av lagstiftningen kan behövas för att sätta tydligare riktlinjer för hur mycket och hur snabbt vattenflödet får ändras, med hänsyn tagen till miljö och säkerhet.
4. Främja teknologiska lösningar: Uppmuntra innovationer som kan göra korttidsreglering mindre påträngande för omgivningen, t.ex. genom förbättrade dammkonstruktioner eller turbinmodeller.

Avslutning

Med rätt insatser kan vi skapa en framtida vattenkraftssektor där korttidsreglering sker på ett sätt som gynnar såväl vårt energibehov som miljö och människa.

Lars Isacsson (S)